

[Anden næstformand]

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik endelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning og lov om kommuneplanlægning i anledning af lov om byfornyelse og boligforbedring. (Lovforslag nr. L 173).

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om kapitalindskud i Det Danske Stålvalseværk A/S.

(Lovforslag nr. L 235. Fremsat 14/5 80.
Første behandling 21/5 80. Betænkning 23/5 80.

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Kjelgaard (KF):

Ifølge betænkningen skal vi i det konservative folkeparti redegøre for vor stilling her ved andenbehandlingen. Jeg skal sige, at da vi i 1978 stemte for lovforslaget om støtte til Stålvalseværket, gjorde vi det i tillid til, at forudsætningerne holdt stik. Trods vor principielle modstand mod direkte støtte til erhvervslivet støttede vi forslaget, fordi det drejede sig om en virksomhed, der udeluk-

kende er baseret på genbrug, fordi det er en virksomhed, der er med til at rydde op i naturen og har miljømæssig værdi, fordi det er den eneste virksomhed af slagsen i Danmark, fordi den repræsenterer mange arbejdspladser, og fordi den har en fundamental betydning for egnen og hele det nordsjællandske område.

Men forudsætningerne holdt ikke stik. Nu står vi stadig væk med en virksomhed, der er urentabel, en virksomhed med en gæld på 6 gange egenkapitalen, en egenkapital, der siden sidste indsprøjtning er halveret, og en virksomhed med en enorm rentebyrde og kursrisiko på de udenlandske lån som følge af regeringens økonomiske politik. Virksomheden har i 1979 haft renteudgifter og kursstab på omtrent det samme beløb, som man nu udvider aktiekapitalen og den ansvarlige kapital med, så det er ikke mærkeligt, at likviditeten er anstrengt.

Vi har ved første behandling og under udvalgsarbejdet boret en del i forudsætningerne for det nye statstilskud, og vi har af industriministeren fået de oplysninger, vi har bedt om, men trods det – eller måske snarere som følge af det – tvivler vi i det konservative folkeparti meget på, at de forudsætninger om renter, energipriser m.v., der indgår i de fremtidige budgetter, kan holde.

Den løsning, der blev gennemført i 1978, var en lappeløsning, og det er vi bange for det bliver igen, medmindre industriministeren meget hurtigt tager initiativ til en virkelig gældssaneringsordning i Stålvalseværket én gang for alle. Det er det, virksomheden trænger til.

Det er positivt, at det har været muligt at gennemføre en refinansiering og en renteletelse, og det er positivt, at virksomheden i international sammenligning klarer sig hæderligt, selv om andre værker i Europa får betydelig større støtte og derved skærper konkurrencen på markedet.

Vi har i det konservative folkeparti den opfattelse, at en veldrevet og gennemrationaliseret virksomhed burde kunne klare sig selv. Men det tror vi ikke Stålvalseværket kan. Vi er bekymrede for dets fremtid, den fremtidige rentebyrde, de fremtidige valutakurstab, de fremtidige energipriser og dermed for den fremtidige likviditet og kapitaludvikling. Medmindre industriministeren hurtigt tager initiativ til en gældssanering, vil

[Kjølgaard]

der antagelig ikke gå ret lang tid, før en ny redningsaktion skal iværksættes.

Vi har prøvet at veje plusser og minusser op mod hinanden. Skulle vi udelukkende anlægge økonomiske betragtninger, var der ingen tvivl, så skulle værket lukkes. Men tager vi de faktorer, jeg allerede har nævnt – den eneste af slagsen i Danmark, miljø, skrot, valuta, beskæftigelse osv. – med i betragtning, bliver situationen lidt anderledes. Så kan man godt få plusserne til at veje lidt mere end minusserne.

Jeg skal derfor på det konservative folkepartis vegne give udtryk for, at vi for at give industriministeren den fornødne tid til at foranledige en omfattende gældssanering, for at give den fornødne tid til først at realisere de aktiver, der ikke er strengt nødvendige i den daglige drift, f. eks. værkets ca. 200 boliger, der udmærket kunne realiseres som ejerboliger, vil vi støtte lovforslaget. Men vi lægger vægt på, at der virkelig finder en gældssanering sted, eventuelt gennem en betalingsstandsning, der vil være et udmærket værktøj, så virksomheden kan blive rentabel, så vi ikke om kort tid igen skal spille stålvælsens. Guld- og sølvvælsens er meget kønnere.

Arne Christiansen (V):

Venstre gjorde ved første behandling rede både for de principielle synspunkter, man må have, når det gælder statsligt engagement i private virksomheder, og for de betænkeligheder, man kan have ved, at vi nu så kort tid efter sidste indspørgning til Stålvalseværket står over for et tilsvarende lovforslag.

Vi har af ministerens bemærkninger og navnlig i de mange og udmærkede besvarelser, vi har fået under udvalgsarbejdet, fået konstateret, at der er tale om en forenet indsats fra privat og fra statslig side. Jeg har noteret mig viljen til refinansiering og rentelættelser fra de aktionærer, der står bagved. Dertil kommer, at der også er peget på rationaliseringsinvesteringer, som allerede er vidt fremskredne, og de muligheder, som dette indebærer. Så alt i alt kan vi, om end tøvende, komme til den positive konklusion, at vi kan støtte lovforslaget.

Jeg har noteret mig nogle bemærkninger – som vi også gjorde opmærksom på under første behandling – fra ministerens side om produktivitetsfremmende lønsystemer, og vi

har fået spørgsmålet uddybet i et svar under udvalgsarbejdet, hvor man endda fra selskabet har oplyst til industriministeriet, at de mest effektive udenlandske stålværker har produktionsafhængige lønsystemer, og at indførelsen af et sådant system over en årække vil kunne forbedre produktiviteten med op til 10 pct. på Det Danske Stålvalseværk. Det er værd at notere sig, at dette ikke er medregnet i langtidsbudgetterne. Fra venstres side lægger vi vægt på, at der indføres et produktionsafhængigt lønsystem for at sikre den med et sådant system forudsete 10 pct. produktivitetsfremgang.

Jeg er vel klar over, at det er en sag, der skal afgøres mellem parterne på arbejdsmarkedet, men jeg vil tillade mig at være af den opfattelse, at når Stålvalseværket nu for anden gang må komme til staten for at bede om bistand, så må man også notere sig nødvendigheden af, at man selv bidrager yderligere til at fremme mulighederne for at føre Stålvalseværket videre. Det vil unægtelig betyde en hel del, hvis man ved at få gennemført et sådant lønsystem kan komme op på 10 pct. produktivitetsfremgang. Det vil lette en hel del på nogle af de tvivlsomme beregninger, der ellers er lagt frem for udvalget. Jeg tænker her på de efter min opfattelse alt for lavt satte energiomkostninger i tiden, der kommer. En produktivitetsfremgang kunne måske opveje noget af dette.

Med disse ord kan jeg tilsige, at vi kan stemme for lovforslaget.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg forstår det således – i anledning af det, der står i bilag 12 – at hvis ikke man nu igen lukker pungen eller rettere sagt statskassen op, så vil de penge, man stemte for for et par år siden, være tabt. Det er klart, at de partier, der for et par år siden stemte for, at der skulle slippes disse 300 mill. kr. løs, har en vis forpligtelse.

Nu er vi i den heldige situation, at vi stemte rigtigt for 2 år siden, og derfor har vi ingen forpligtelse til at gå med nu for at redde de 300 mill. kr., som er tabt, hvis ikke man ofrer, risikerer, omkring 100 mill. kr. yderligere.

Når jeg i særlig grad har haft lyst til at tage ordet her ved anden behandling, er det, fordi der er en lille ting, jeg godt vil sige til

[Askjær Jørgensen]

industriministeren. Vi fik, allerede inden vi havde første behandling, omdelt Stålvalseværkets regnskab; det er en pæn tryksag, den er helt i orden, den vil jeg ikke kritisere. Når man foranlediger, at regnskabet kommer ud, og når ministeren er vidende om, at der er en forholdsvis ny sag fra statsrevisorerne, der direkte har haft fat i sagen vedrørende Stålvalseværket, så er jeg lidt ked af, at ministeren ikke af sig selv foranlediger statsrevisorerne bemærkninger omdelt til erhvervsudvalgets medlemmer. Det billede, der gives gennem regnskabet, er ikke helt nemt at genkende, når man læser statsrevisorerne bemærkninger.

Man har på Stålvalseværket skiftet regnskabssystem, man opererer med nogle begreber som opskrivningsfonds i forbindelse med nogle værdier, nogle anlægsaktiver, som man mener man har købt særlig billigt ind. I den anledning har man tilladt sig at bogføre dem til 225 mill. kr. mere, end man har givet for dem. Under udvalgsarbejdet har jeg påpeget, at det måske var lidt besynderligt. Det ville man ikke rigtig høre på. Jeg er meget tilfreds med at se, efter at jeg har fået fat i, hvad statsrevisorerne har skrevet, at de i allerhøjeste grad beskæftiger sig med disse forhold, at man ændrer lidt på den måde, hvorpå man laver opstillingerne.

På side 3 i de dupliserede bemærkninger fra statsrevisorerne står der:

»I beretningen redegøres endvidere for rigsrevisionens gennemgang af regnskabet for 1978. I denne forbindelse er der redegjort for ændringer i selskabets regnskabsprincipper og for de regnskabsmæssige virkninger af at anvende det ene eller det andet regnskabsprincip.«

Jeg mener ikke, at man har gjort noget ulovligt, men jeg mener, at man bør have med – og at det ville have været rimeligt, om industriministeren havde fortalt erhvervsudvalgets medlemmer om det – at der var sket sådan noget, især når vi får regnskabet fra Stålvalseværket forelagt.

Fra side 5 kan jeg citere:

»I betænkningen over lovforslaget, afgivet af folketingets erhvervsudvalg den 25. maj 1978, er anført, at regeringen betragter den foreslåede finansielle bistand til Stålvalseværket som et særtilfælde begrundet i ønskeligheden af at sikre videreførelsen af Stålvalseværket som forudsætningen for oprethol-

delsen af en uafhængig dansk stålproduktion.«

Det læser jeg således, at statsrevisorerne har kigget på den sag, at der er brugt nogle statsmidler som tilskud deroppe, men understreger, at man har forstået, at det var et særtilfælde, altså at det ikke var et princip, der var slået fast.

På side 15 skriver man om »de nævnte 225 mill. kr., der i regnskabet er placeret som en opskrivning af driftsmidlerne«, og i punkt 22 hedder det:

»I forbindelse med en vurdering af internationale regnskabsstandarder har Foreningen af statsautoriserede Revisorer som sin opfattelse udtalt, at udviklingen i dansk regnskabspraksis efterhånden vil medføre, at god regnskabsskik for afskrivninger vil være baseret på driftsøkonomiske principper og som hovedregel på lineære afskrivninger, og at opskrivning af anlægsaktiver indebærer, at størrelsen af de fremtidige afskrivninger bør tages op til ny vurdering.«

Jeg har overvejet at bede om fornyet udvalgsbehandling, men af hensyn til folketingets tid har jeg ønsket at få disse ting med i folketingets forhandlinger i stedet for.

Jeg skal slutte med at påpege, hvad der står på side 20 og 21 i det, statsrevisorerne skriver. Man kan læse det senere. Jeg vil ikke citere de to sider. På side 20 og 21 i det dupliserede materiale fra statsrevisorerne vedrørende Stålvalseværket redegøres der nøje for, hvordan det ville have været, hvis man havde brugt de regnskabsprincipper, som nogle revisorer har peget på. Man ville få et helt andet driftsresultat. Man kalder det »Årets nettoresultat efter de under punkt 30 nævnte korrektioner«, og så remser man op, hvad det ville have været for de forskellige år.

På side 25 og side 29 er der også nogle ting, man burde være opmærksom på.

Jeg håber, industriministeren gerne vil bevare et godt forhold til erhvervsudvalget. Vi har egentlig haft et ret godt forhold til vores industriminister – mere end andre udvalg måske kan rose sig af at de har til deres ministre – og det er derfor, jeg tog fat på dette her. Jeg vil bede industriministeren om, at vi kan have så megen gensidig tillid til hinanden, at når vi skal behandle sådan nogle ting, så får vi både forelagt det, som er en fordel for industriministeren, og også det,

[Askjær Jørgensen]

som man måske ikke er så interesseret i at fortælle, men som det er realistisk at give udvalget.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal indledningsvis beklage, at vores ændringsforslag ikke er forsynet med bemærkninger. Det er en af de ting, der kan ske under de arbejdsvilkår, vi udsættes for, når ministeren kommer med et sådant lovforslag med så kort en frist midt i tingets travleste periode. Men i øvrigt taler ændringsforslaget vel for sig selv.

Hensigten med ændringsforslaget er at bringe en smule fornuft ind i ministerens lovforslag. Ministeren foreslår, at staten yder et lån på yderst favorable vilkår til en aktionærgruppe, der omfatter så kapitalstærke virksomheder som A. P. Møller, hovedbankerne, Carlsberg, Tuborg osv. Påskuddet for denne ambulancetjeneste er, at der er tale om en samfundsgavnlig genbrugsvirksomhed, og at virksomheden har stor betydning for den lokale beskæftigelse.

Socialistisk folkeparti er helt enig i dette formål, at bevare Stålvalseværket, men vi finder formen for statens medvirken anstødelig. I stedet foreslår vi, at den statslige kapital indgår som aktiekapital. Vi vil herved bringe os på linje med stort set alle andre lande, som vi sædvanligvis sammenligner os med, hvor staten har betydelige interesser i de pågældende landes stålproduktion.

Endvidere foreslår vi, at den indflydelse, som en sådan statslig aktiepost indebærer, varetages af de ansatte. Der vil herved blive ydet et betydeligt bidrag til den demokratiseringsproces inden for erhvervslivet, som bl.a. regeringen har gjort sig til talsmand for.

Endelig foreslås, at hele kapitalindskydelsen bliver gjort afhængig af medarbejdernes godkendelse. Vi finder det odiøst, at hele denne sag har været forhandlet så grundigt med direktion, bestyrelse, aktionærer og bankforbindelser, mens der ikke forlyder noget om, at medarbejderne har haft nogen indflydelse på den konkrete aftale – bortset fra den indflydelse, som medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen eventuelt måtte have haft.

De forskellige elementer i ændringsforslaget ændrer lovforslaget fra at være en statslig foræring til nogle meget kapitalstærke aktio-

nærer til at blive et konstruktivt led i en større offentlig indsats på et vigtigt erhvervsområde, som yderligere vil bidrage til erhvervslivets demokratisering.

Alfred Hansen (DR):

Nogle af de største kunder hos Stålvalseværket er skibsværfterne, så man kan udmærket udlede den konklusion, at der gennem det påtænkte statstilskud er tale om en vis form for indirekte statstilskud til værfterne.

Retsforbundet har overhovedet ingen sympati for statens økonomiske engagement i private virksomheder, det burde være kendt for folketingets medlemmer. Vi har sådan set heller ingen sympati for at indføre ØD ad bagdøren, som SFs ændringsforslag godt kan være et udtryk for. Om det er aktionærerne eller de ansatte i virksomheden, der skal administrere de statstilskud, der er tale om, kan sådan set for retsforbundets vedkommende være underordnet.

Man kan tilføje, at hvis man nu tænkte sig, at alle former for støtte til det danske erhvervsliv foregik efter de retningslinjer, som SF her har givet udtryk for at det ønsker, ja, så ville der næppe overhovedet være noget, der hed statslige tilskud til danske private virksomheder. Ud fra det synspunkt kunne man selvfølgelig sige, at det var et godt ændringsforslag at få vedtaget, for så ville der ikke være et erhvervsliv eller venstre eller konservative, som ønskede fortsat tilskud til det danske erhvervsliv. Retsforbundet har alligevel taget den stilling, at vi vil undlade at stemme vedrørende SFs ændringsforslag.

Jeg skal, for at der ingen tvivl skal være, meddele, at vi vil stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.

Wilhelm (VS):

På grund af ministerens, synes jeg, uanstændige fremgangsmåde, som jeg kritiserede ved første behandling, har der ikke været megen tid til udvalgsarbejde.

Da vi imidlertid var så flinke – i strid med reglerne – at stille de opklarende spørgsmål, allerede før lovforslaget blev sendt i erhvervsudvalget, er det dog lykkedes at få enkelte forhold belyst, og jeg finder grund til at nævne et par stykker.

[Wilhelm]

Af svaret på spørgsmål 13 om den statslige subsidiering af stålproduktionen i de øvrige OECD-lande fremgår intet, som tyder på, at den danske stat ikke er førende med hensyn til subsidier.

Af svaret på spørgsmål 14 fremgår, at aktionærens næsten ikke er ændret siden sidste redningsaktion i 1978, det vil sige, at aktierne stadig altovervejende tilhører A. P. Møller, Lauritzen, ØK, Nationalbanken, de 3 hovedbanker, Arbejdsgiverforeningen og De forenede Bryggerier.

Af svaret på samrådsspørgsmål B om virksomhedens økonomiske status nu fremgår det, at aktiekapitalen må anses for tabt, at skatteydernes indskud på 108 mill. kr. i 1978 er tabt, og at der derudover er betydelige tab på de samtidige skatteydergarantier på andre 188 mill. kr.

Hvorfor i alverden skulle skatteyderne smide endnu 108 mill. kr. ud i støtte til A. P. Møller, ØK, hovedbankerne, Arbejdsgiverforeningen osv.? Enten er det et bundløst kar, eller også har disse aktionærsselskaber let ved selv at fylde det uden bistand fra skatteyderne. Hvis de tror på værketets fremtid, skal ingen bilde mig ind, at netop denne aktionærskreds skulle have nogen som helst vanskelighed ved at investere 108 mill. kr. Men selvfølgelig er det en større fidus – når man har tjenstvillige socialdemokratiske ministre – at lade skatteyderne træde til, hver gang det halter, og smide dem ud igen, så snart værket giver overskud. Sådan har Stålvalseværket faktisk kørt i hele sin levetid fra 1940'ernes begyndelse.

I dag er aktiekapitalen reelt tabt. Hvorfor stiller regeringen så i det mindste ikke det krav for sin støtte, at aktionærerne erkender, at aktiekapitalen er tabt? Det ville være så meget mere påkrævet, som man næsten kan sige sig selv, at et stålværk, hvor de 3 rederigrupper har 51,5 pct. af aktiekapitalen, ikke kan forvente, at aktionærerne er motiveret for fortsat drift. Præcis som det i begyndelsen af 1940'erne var en klar rederiinteresse at få etableret et dansk stålværk, præcis på samme måde er det i dag klart i modstrid med rederiinteresser at opretholde en dansk stålproduktion baseret på skrot, idet man derved fjerner skibstransportbehovet både for import af stål og for eksport af skrot. Det turde være ret enkelt.

Dernæst vil jeg gerne gøre et par bemærkninger til betænkningen, som vi ikke har mulighed for at skrive med på i erhvervsudvalget.

Fremskridtspartiets lange udredning om virkningerne på det generelle renteniveau finder jeg endog usædvanlig underlødigt. Selvfølgelig kan man hævde, at den statslige lånekapital på 108 mill. kr. må tilvejebringes ved udstedelse af statsobligationer i tilsvarende omfang, men at påstå, at dette skulle drive markedsrenten mærkbart i vejret, er ikke bare en vild overdrivelse, det er helt og holdent forkert. De 108 mill. kr. skal investeres under alle omstændigheder, og jeg vil gerne tilbyde fremskridtspartiet en noget mere ramrende beskrivelse.

Fidusen er, at pengene bliver i familien, så at sige. Når industriministeren kommer færende som en anden sanktbernhardshund med 108 millioner skatteyderkroner i en tønne om halsen, så slipper A. P. Møller, ØK, Lauritzen, Arbejdsgiverforeningen, hovedbankerne osv. for at investere deres egne 108 mill. kr., og dem kan de såmænd i stedet købe statsobligationer for. Summa summarum: kapitalefterspørgslen er overhovedet ikke påvirket af hele manøvren, man har blot opnået det, at A. P. Møller, ØK osv. er sikret over 20 pct. i forrentning af deres 108 mill. kr., medens skatteyderne er sikret en lang næse for deres.

Socialistisk folkeparti har stillet et ændringsforslag, hvorefter skatteydernes ansvarlige lånekapital skal betragtes som aktiekapital – dog forudsat, at de ansatte i det hele taget ønsker et nyt skatteyderbidrag. Desuden skal de ansatte udøve aktionærretten på skatteyderkapitalens vegne. Ændringsforslaget minder en del om DKPs ændringsforslag ved sidste redningsaktion, og motivet er nok også væsentligst det samme. Den er simpelt hen for fed at skulle stemme for flere af disse matadorlegater til værdigt trængende såsom A. P. Møller og ØK osv. Men man skulle på den anden side nødig kunne beskyldes for ikke at ville redde arbejdspladser. Man må altså have et alibi for sin afvisning.

SFs løsning på problemet afspejler i en nøddeskal SFs dilemma med den såkaldte ØD-VD-konstruktion. Skal de ansatte sættes i den umulige situation, at de skal bestemme, om en virksomhed skal have skatteydertilskud eller ej, så varer det ikke længe, før A.

[Wilhelm]

P. Møller kan hente tilskud til Dansk Borelselskab A/S.

Jeg præciserede ved første behandling de to nødvendige forudsætninger for at gå ind i en økonomisk redningsaktion med skatteydermidler. For det første: aktiekapitalen må erkendes tabt. For det andet: der må være nogenlunde sikre fremtidsudsigter for virksomheden, så overtagelsen ikke bliver et mareridt for alle, der er tilhængere af en socialisering af afprivatiserede, arbejderstyrede produktionsenheder. SFs ændringsforslag opfylder ingen af disse to nødvendige forudsætninger, og så har det oven i købet den virkning, at det stiller de to gange 108 mill. kr. skatteyderpenge om muligt endnu mere usikkert end efter regeringens lovforslag.

VS kan således ikke støtte SFs ændringsforslag, men jeg noterer det fremskridt i forhold til 1978; at ændringsforslaget først og fremmest skal tjene som alibi for, at SF ikke igen vil stemme for regeringens forslag.

Industriministeren (Erling Jensen):

Jeg skal takke for en overordentlig bred tilslutning til dette lovforslag, om end med ret forskellige motiver.

Hr. Kjelgaard udtalte sin tvivl om forudsætningerne. Jeg har tidligere understreget, at vi har søgt at stille disse forudsætninger så realistisk og konkret op, som det har været os muligt, men jeg har også sagt, at jeg ikke kan garantere for, at disse forudsætninger holder. Dertil er der for store usikkerhedsmomenter knyttet til denne form for virksomhed i disse år.

Hr. Kjelgaard prøvede ligesom at lægge over på mig – hvad der undrer mig lidt med hr. Kjelgaards politiske baggrund – at jeg skulle overtage bestyrelsens funktion med henblik på at overveje yderligere gældssaner, ja, sågar med henblik på at overveje en betalingsstandsning. Noget sådant har jeg ikke i sinde, og hvis det indgår i hr. Kjelgaards forudsætninger, så er det sagt nu.

Hr. Arne Christiansen pegede på, at det er sagt allerede i rekonstruktionsplanen, at man ønsker at gennemføre en bonusordning eller noget dertil svarende mellem virksomhed og medarbejdere. Jeg kan oplyse, at sådanne forhandlinger er i gang, og jeg har god grund til at nære forhåbninger til, at sådanne forhandlinger også afsluttes med et positivt re-

sultat. Men som hr. Arne Christiansen også nævnte det, føres forhandlingerne mellem to interesseparter, som selvstændigt afgør, hvad resultat de måtte nå til.

Hr. Askjær Jørgensen havde nogle betragtninger om rigsrevisionens gennemgang. Jeg skal for en ordens skyld understrege over for hr. Askjær Jørgensen, at der er intet i rigsrevisionens gennemgang, der kunne gøre mig mindre interesseret i at forelægge den. Den indeholder ikke den kritik, hr. Askjær Jørgensen synes at mene. Den indeholder tværtimod en understregning af, at de regnskabsprincipper, man skiftede over til, 2 år før vi overhovedet diskuterede den første rekonstruktionsplan, er lige så anerkendte og lige så respekterede som dem, man brugte før den tid. Som hr. Askjær Jørgensen vil have bemærket, finder man min udtalelse om situationen i den selv samme beretning.

Til hr. Rahbæk Møller skal jeg ganske kort sige, at vi ikke kan tilslutte os SFs ændringsforslag.

Over for hr. Alfred Hansen skal jeg afvise, at der på nogen måde er tale om indirekte statstilskud til værfterne; der handles til markedspris, også fra Stålvalseværkets side.

Jeg kan medgive hr. Wilhelm, at det ikke har været os muligt klart at forelægge en oversigt over, hvorledes stålværker subsidieres fra statslig side verden over. Jeg vil godt tilføje, at der ikke for mig er nogen tvivl om, at ligesom vi i dette land er overordentlig tilbageholdende med statssubsidier, så er vi langt fra førende, selv i dette helt ekstraordinære tilfælde.

Hr. Wilhelm lod ane, at i hvert fald nogle af aktionærerne ville være mere interesseret i, at Stålvalseværket lukkede, end i, at det fortsatte. Selv om jeg da altid godt kunne ønske mig en større udvidelse af aktiekapitalen, så synes jeg nu ikke, at et indskud på 54 mill. kr. ligefrem er et klart udtryk for, at man tilsigter en lukning.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg er enig med ministeren i, at statsrevisorerne ikke har sagt, at der er lavet noget forkert i regnskabet deroppe, men statsrevisorerne har gjort opmærksom på, at der er foretaget en ændring i regnskabssystemet. Jeg sagde udtrykkeligt, at jeg syntes, det var relevant, at vi havde fået det forelagt, når man

[Askjær Jørgensen]

har lyst til at gennemarbejde alle sagerne, og når der foreligger en ny sag fra statsrevisorerne. Derfor gjorde jeg opmærksom på det. Jeg har forstået, at ministeren ikke havde noget imod, at vi læser det. Vi fik naturligvis også beredvilligt det materiale fra ministeren, straks vi bad om det. Jeg håber, ministeren næste gang er opmærksom på, at jeg også meget gerne vil læse den slags ting.

Wilhelm (VS):

Nu har vi faktisk bedt ministeren om at få en redegørelse for, hvordan den statslige subsidiering er i andre OECD-lande. Det, jeg sagde, var, at i det svar, vi har fået, er der intet, der tyder på, at den danske stat ikke er førende på dette område, for der er ingen oplysninger i det papir, som er talmæssige – undtagen for ét lands vedkommende. Det er USA, og de amerikanske tal svarer omregnet til danske størrelsesforhold til under 100 mill. kr. om året. Så kan man selv se på de godt 300 mill. kr. i 1978 og de 108 mill. kr. nu fra de socialdemokratiske regeringer.

Industriministeren (Erling Jensen):

Blot tilsvarende kort til hr. Wilhelm. Jeg tror, hr. Wilhelm er helt opmærksom på, at omfanget og indholdet af statssubsidier ikke altid foreligger overordentlig klart oplyst fra det pågældende land.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget om en ny affattelse af lovforslagets tekst

forkastedes, idet 11 stemte for, 135 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Pornografiske billeder af børn).

(Lovforslag nr. L 89. Fremsat 20/12 79. Første behandling 1/2 80. Betænkning 20/5 80.

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Wilhelm (VS), Steen Folke (VS) og Waldorff (VS) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Wilhelm (VS), Steen Folke (VS) og Waldorff (VS):

Til § 1

I den foreslåede affattelse af § 235 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Undtaget herfra er kopier af optagelser, som var i distribution på tidspunktet for lovens ikrafttræden.«

Bemærkninger

Hvis lovforslaget ikke har til hensigt at hindre seksuelle minoriteters uskadelige behovstilfredsstillelse, men alene at hindre kommercielt betingede overgreb mod børn, er der ingen grund til, at forbudet skal omfatte allerede stedfundne optagelser. Tværtimod vil man uden yderligere skadevirkninger ved nyoptagelser kunne reducere de skadevirkninger, som er sandsynliggjort i forbindelse med et generelt forbud.

Ministeren har efter VS' opfattelse ikke på nogen måde svaret overbevisende på det spørgsmål, vi under udvalgsarbejdet har stillet herom (jfr. besvarelsen af retsudvalgets spørgsmål nr. 4, optaget som bilag). Det fremgår af lovforslagets bilagsmateriale, at der kan opstilles en fuldstændig liste over det børnepornografiske materiale, som er eller har været under distribution her i landet. Ved en vedtagelse af VS' ændringsforslag må